

Suyu Şaraba Dönüştüren*

Fyodor SOLOGUB

Türkçesi: Serdar KARACA

Öğretmen ve peygamberin, söylentileri kendinden önce varıyordu. İnsanlar bir mucize bekliyordu. Mucizelerin hikâyeleri ağızdan ağıza aktarılıyordu. İnanıyorlardı. Bilgelerse susuyordu. Onlar, insanların mucize olmadan yaşamayı sürdüremeyeceğini biliyordu.

Küçük ve fakir bir şehirdi, genç bir çiftin düğün sabahında öğretmenin geldiği yer. Arkadaşlar ve tanıdıklar ziyafette bir araya gelmişti. Öğretmen ve annesi de davet edilmişti. Öğretmen üzgündü, onu eğlencenin coşkusu neşelen-diremiyordu. Gözleri gençlere hüznle bakıyordu, çünkü o biliyordu, onların evi boş olacaktı.

O biliyordu, onların evi boş olacaktı...

Gelinin dudakları tatlı bir mutlulukla titredi, damadın öpücüğü onların üzerine düştüğünde...

O biliyordu, onların evi boş olacaktı... Evin zavallı eşiği yorgun renklerle alev alev yanarken kırmızı güllerin ağacı yapraklarını dökmeye başladı. Güle- rek fısıldadı sinsi şeytan:

– Gülü koparan kişi, sivri dikenlerden kork!

Genç ve güzel yeni evliler masanın başında oturuyordu ve koyu gözlerinde dünyevi sevinçler parlıyordu. Gelin sessizce öğretmene fısıldadı; o, yanında oturuyordu.

– Öğretmen, benim mutluluğum için düğünümde güzel ama korkunç olmayan bir mucize göster.

– Mucizeyi kendi kalbinden iste, diye cevapladı öğretmen.

Anlamadı. Yalvarır gözlerle bekledi. Masum bir kızın gülümseyişiyle gülümseyerek mucize istiyordu.

* *Kniga Oçarovaniy, Novelliy i Legendiy (Büyü Kitabı, Kısa Hikâyeler ve Efsaneler)* adlı kitaptan.

Öykü

– Biliyoruz ya, başkaları için mucize göstermiştin ve hatta küçüklüğünde kendi eğlencen için çamurdan kuşlar yapıyordun, onlar bülbülden daha gür ve daha tatlı şakıyordu. Sonra onları özgürlüğe bırakıyordun ve onlar da uçup gidiyordu, diye devam etti genç gelin.

– Evet, dedi öğretmen, bir anlık olağanüstü bir olay. Karanlığın ve sessizliğin içinde yatan çamur vardı ve şarkı söyleyen kırmızı kuş oluştu. Şimdi o yok. Bir gün senin mutluluğun da gelip bulacak seni.

Yine bekledi.

Ziyafet sürdü, misafirler gürültülü ve neşeliydi, neredeyse şarabın hepsi içilmişti. Şarap istiyorlardı, oysa devamı yoktu.

– Onların şarabı yok. Onlar fakir insanlar. Misafirleri onları ayıplayarak bir düğün yaptılar ama şarap yetmedi, diyecekler, dedi annesi öğretmene.

Bütün bakışlar öğretmene döndü. Kalktı ve avluya çıkıp havuza geldi. Yağmurla yıkanmış taş döşeli avlu ıslaktı. Havuzda su çoktu. Yağmurun son ve seyrek damlaları onu dalgalandırıyordu. Kasvetli meşalenin dumanlı loş ışığı havuzun taş kenarlarına kızıl bir parlaklık veriyor, su ise ağır ve karanlık gözükiyordu.

Öğretmen susuyordu. Evden sarhoşların gürültülü çığlıkları ve şen kahkahaları geliyordu. Misafirler hâlâ şaraba açtı. Ziyafetin teşrifatçısı, havuzun önünde öğretmenin hemen yanı başındaydı ve yine orada damadın anne babası ile gelinin birkaç kız arkadaşı vardı. Kızlar, utandıklarından neredeyse hiç şarap içmemişler, fazlasıyla dans etmişlerdi; dansın sarhoşluğundan başları dönüyordu.

– Burada su çok, dedi teşrifatçı, onlarınsa şarabı yok. Eğer sen istersen öğretmen, bu su şaraba dönüşür.

– Ya istemezsem? diye sordu öğretmen.

Teşrifatçının yüzü, gözlerinde tuhaf ve gereksiz sözler duyduğunu gösterir bir ifadeyle kederlendi. Genç kızlar ise tatlı tatlı, fısıldayan bir sesle:

– İstersin, öğretmen.

– Bize mucize göster!

– Daha önce hiç mucize görmedik.

– Bu suyu en güzel şaraba dönüştür!

Hevesli ve meraklı gözlerle öğretmene ve suya bakıyorlardı, öğretmen onlara mucize göstermeyi isteyecek mi veya başarabilecek mi diye sabırsızlanıyorlardı. Deney bekleyen öğrenciler gibiydiler. Öğretmen yavaş yavaş ve

isteksizce elini suya daldırdı. Ağır ağır dalgalandı su, meşaleden yayılan titrek alevlerin kırmızı yansımaları suyun üzerinde oynadı. Öğretmenin elinden suyu boyayan ve şaraba dönüştüren bir güç akıyor gibiydi.

Genç kızlar sevindiler, neşeyle gülüştüler. Teşrifatçı kovaya su doldurup tattı ve:

– Nasıl ki suydu, yine öyle su kaldı, dedi.

Genç kızlar mahcup olurken öğretmen sakin sakin:

– Hizmetçilere kadehleri bu suyla doldurup misafirlere götürmelerini söyle, içsinler, dedi.

Teşrifatçı da böyle yaptı. Genç kızlar ne düşüneceklerini bilemediler, mucizenin gerçekleşip gerçekleşmediğini de bir türlü anlayamadılar. Şaşkın şaşkın eve döndüler ve ne olacağını beklemeye koyuldular.

Masa başında oturanlar neşeyle haykırdılar:

– İşte, yeni şarabımız geliyor.

– O kadar çok ki yeni güne kadar yeter.

– Bu şarabı, yeni evli çift ve öğretmen için içeceğiz.

Daha ağırbaşlı olanlarsa birbirlerine sessizce, öğretmenin suyu şaraba dönüştürmek için havuza gittiği haberini veriyorlardı.

Kimileri överek bu şarabın ziyafetin başındakinden daha iyi olduğunu söyledi. Kimileri ise şarabın suyla dolu olduğunu. Kimileri de gülerек bunun yalnızca su olduğunu.

Öğretmen oturuyor ve susuyordu.

Ve genç kızlardan biri kadehine bu sudan doldurup öğretmene sokularak:

– Öğretmen, bu su mu, şarap mı söyle bana? dedi.

– İç ve kendin gör, eğer istiyorsan, dedi öğretmen.

– Benim gözlerim ne ki, ben neyim ki! dedi genç kız. Melekler senin yanında ve seni koruyorlar, bense onları göremiyorum. Yıldızlar gökyüzünde dönerken senin üzerinde şarkı söylüyor, ben onların şarkısını duyamıyorum. Dört unsurun gücü sende toplanıyor ve yine senden akıyor muhteşem bir akıntıyla, ama ben onu hissedemiyorum. Neyim ki ben! Sen söyle ve inanayım.

– Bu suyu şüpheden arınmış bir imanla iç ve mucizeler yaratan kalbin bunu öyle bir şaraba dönüştürecek ki dünyada daha güzeli yok.

Genç kız, kadehteki suyu son damlasına kadar içti ve yüzü büyük bir mutlulukla aydınlandı. Su içerek sert ve tatlı bir şarapla olur gibi sarhoş olan kız, sevinçten ağlıyordu, öğretmen ve peygamberi överek haykırıyordu, ellerini çırparak döne döne dans ediyordu. Etraftaki sarhoşlar onun dönüşlerinin hızına yetişemeyerek danslarına boş boş bakıp alkışlıyorlardı.

– Evet, hoş şarap, öğretmen şaraptan ne de olsa anlıyor, diyorlardı.

Teşrifatçı ve ayık misafirler, su içen bu kızın bir yandan gözyaşlarına ve haykırışlarına tebessüm ederken bir yandan da neye sevindiğini bir türlü anlayamadılar. Az içmiş olan yeni evliler uyuklayarak yatak odası girişindeki koyu ve ağır perdeye bakıyordu: O genç koca artık ne bir şey duyuyor ne de görüyordu. O genç gelin ise hayal kırıklığı içindeydi, öğretmen onun için bir mucize göstermemişti. Ve arkadaşı olan genç kız bir şeylere seviniyordu, bütün mutluluğun kendisine ait olması gereken bir saatte.

O genç gelin mucizeyi göremedi ve evi boş olacak...

Öğretmen annesiyle beraber ziyafetten sessizce ayrılarak kendilerini ağrılayacak olan eve yöneldi. Mest olmuş genç kız, onların peşi sıra gidiyor, şarkı söylüyor, haykırıyor, dans ediyor ve öğretmenin önüne geçip yere kapanıyor ve onun ayaklarını öpüyordu. Ve tekrar dans ediyor, gülüyor, ağlıyor. Öğretmenin ardından evin kapısı kapandığında, mest olmuş kız, şehirden uzaklaştı ve bütün gece derenin kıyısındaki ıslak ve ılık çimenlere uzandı. Tarifsiz bir mutlulukla ağlıyordu. Tatlı ve çınlayan bir sesle onun üzerinde şarkı söylüyordu bülbül. Hoş bir koku yayıyordu, beyaz ve kırmızı güller. Yıldızlar onun üzerinde dans ediyordu yüce âlemlerin ebedî müziği eşliğinde.

Sabah evine geri döndü, yüce gökler kadar geniş, asırlar sonrasına dek memnun ve asırlar sonrasına dek keder ve sevinçle üzgün. Öğretmen ve peygamber hakkında güle ağlaya kehanetlerde bulundu.

Genç kızın çıldırdığını düşündüler. Acıdılar. Ama kıskandılar da. Biliyorlardı, onun büyük sırlar ve muhteşem mucizeler gördüğünü, onun önünde göklerin açıldığını ve Tanrı'nın onunla konuştuğunu.